U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Hynka Baňoucha a JUDr. Miluše Doškové, ve věci žalobce: **V. H.**, zast. JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou, se sídlem Jablonského 604/7, Plzeň proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 6. 2013, č. j. 22 Az 2/2013 - 41,

takto:

I. Kasační stížnost stěžovatele **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Anně Doležalové **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v částce 6.800 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í

[1.] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal dne 19. 12. 2012 žádost o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Rozhodnutím Ministerstva vnitra ČR (dále „žalovaný“) ze dne 11. 1. 2013, č. j. OAM-372/ZA-ZA06-ZA05-2012, byla zamítnuta jeho žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany, jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl Krajský soud v Brně rozsudkem napadeným nyní projednávanou kasační stížností.

[2.] Stěžovatel podal dne 9. 8. 2013 blanketní kasační stížnost, kterou opřel o důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V doplnění kasační stížnosti doručeném dne 30. 10. 2013, zpracovaném již soudem ustanovenou advokátkou JUDr. Doležalovou, stěžovatel namítl, že napadený rozsudek se nedostatečně vypořádal s námitkou nepřiřazení faktické skutkové podstaty skutkovým podstatám dle jednotlivých

ustanovení zákona o azylu. Hodnocení podmínek § 12 zákona o azylu posuzoval správní orgán bez ohledu na to, zda stěžovatelova obava z vyhrožování ze strany mafie splňuje znaky pronásledování, avšak takové posouzení v rozhodnutí soudu (i žalovaného) chybí. Správní orgán a soud se vůbec nezabývaly konfliktem stěžovatele s jeho dlužníky, jako možnými původci vážné újmy ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu. Správní orgán se vůbec nezabýval vyhrožováním fyzickým násilím, ve vztahu k možnému udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Správní orgán nevycházel ze všech stěžovatelem uvedených skutečností, když ty nejdůležitější, zjevně podřaditelné důvodům pro udělení azylu či doplňkové ochrany, zcela vynechal. Soud nesprávně uvedl, že rozsah dokazování byl určen skutečnostmi tvrzenými žalobcem a že dokazování bylo dostatečné. Není povinností žadatele o azyl, aby jinak než svou věrohodnou výpovědí prokazoval, že je pronásledován. Správní orgán má v případě pochybností povinnost shromáždit všechny dostupné důkazy k ověření věrohodnosti takové výpovědi (stěžovatel zde odkázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57; citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

[3.] Správní orgán si dle stěžovatele neobstaral jedinou informaci ze země původu (měl např. vyhledat informace o možnosti domáhat se pomoci před nezákonným jednáním soukromých osob a jak je tato pomoc efektivní). Z napadeného rozsudku není jasné, z čeho měl soud za prokázané, že stěžovatel se mohl domáhat ochrany před nezákonným jednáním třetích osob. Správní orgán nekonkretizoval, z jakých informací z veřejně dostupných informačních zdrojů má za to, že na Ukrajině neprobíhá ozbrojený konflikt. Dostatečně nebylo odůvodněno hodnocení splnění podmínek humanitárního azylu, neboť není zřejmé, jak správní orgán posoudil rodinnou, sociální a ekonomickou situací stěžovatele, k jeho věku a zdravotnímu stavu. Psychické a fyzické problémy, jakož i věk 60 let přitom spíše svědčily pro udělení humanitárního azylu, ale správní orgán je překvapivě užil jako argumenty pro opačný závěr. Nepřezkoumatelnost soudního rozhodnutí pak spočívá v tom, že soud neuvedl, proč nepovažoval za důvodnou žalobní argumentaci ohledně naplnění důvodů udělení humanitárního azylu, resp. doplňkové ochrany. Soud kopíruje argumentaci správního orgánu, aniž by uvedl, z jakého důvodu považuje názor správního orgánu za správný a námitky stěžovatele za liché. Stěžovatel proto navrhl, aby byl napadený rozsudek krajského soudu zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

[4.] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost namítaných kasačních důvodů. Jednání, jehož se stěžovatel obává, nepřesáhlo verbální úroveň a nemá původ ve stěžovatelově rase či pohlaví, náboženství, národnosti či příslušnosti k sociální skupině či ve stěžovatelových politických názorech. Nelze ani dospět k závěru, že by činnost osob, jichž se stěžovatel obává, byla podporována či trpěna ukrajinským státem, anebo že by tamní orgány nebyly schopny stěžovateli poskytnout adekvátní ochranu, ani nebylo prokázáno, že by byla žádost o pomoc odmítnuta, pokud by ji stěžovatel důsledně využil. Žalovanému je z úřední činnosti známo, že možnost obrátit se na takové instituce existuje. Že stěžovatel nepovažuje své obavy za palčivé, plyne i z toho, že nevyloučil svůj návrat, který odmítá, protože nemá peníze a nemá kam jít. Dokazování bylo dostatečné a odkaz na rozsudek sp. zn. 6 Azs 235/2004 není na místě, neboť správní orgán výpověď stěžovatele ani jeho věrohodnost nezpochybňoval. Z kontextu celého případu stěžovatele a jeho důvodů odchodu žalovaný neshledal tento případ hodným zvláštního zřetele. Jistá strohost odůvodnění neměla vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného. Zdravotní stav stěžovatele není natolik neuspokojivý, aby mu bránil pracovat (v práci přitom spatřoval

řešení své situace). Odmítnutí žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany jako nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, bylo plně na místě.

[5.] Nejvyšší správní soud se předně zabýval otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) musí kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze pro stručnost odkázat na usnesení zdejšího soudu ze dne 26. 4. 2006, sp. zn. 1 Azs 13/2006, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS. V tomto usnesení je zejména konstatováno, že přijatelnou může být shledána kasační stížnost, pokud (1.) se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, (2.) se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, (3.) se jedná o případ nutnosti učinit tzv. judikatorní odklon a konečně (4.) bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O toto zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, případně v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[6.] Z obsahu kasační stížnosti plyne, že v nyní projednávaném případě spatřuje stěžovatel přijatelnost kasační stížnosti ve vytýkaných vadách. Tyto spatřuje v nedostatečném zjištění jeho situace z hlediska jak možného pronásledování, tak důvodů tzv. humanitárního azylu, případně doplňkové ochrany, kdy se žalovaný i krajský soud spokojily pouze s tvrzením stěžovatele. Napadený rozsudek má být i proto nepřezkoumatelný.

[7.] K podmínkám přezkoumatelnosti rozhodnutí se Nejvyšší správní soud vyjádřil opakovaně, kdy například v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, v němž konstatoval: „[z]*a nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné.*“ Rovněž tak např. v rozsudku dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, zdejší soud uvedl: „[n]*epřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny*“; obdobně též v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, soud konstatoval, že „[p]*okud z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsaný skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“ (dále též viz např. rozsudek ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, rozsudek ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, rozsudek ze dne 22. 9. 2011, čj. 5

Aps 4/2011-326 etc.). Zdejší soud konstatuje, že způsob jímž byl napadený rozsudek odůvodněn, splňuje kritéria přezkoumatelnosti plynoucí z předchozí judikatury Nejvyššího správního soudu. Přijatelnost kasační stížnosti tím založena není.

[8.] Námitky stěžovatele, že v zemi původu bude vystaven pronásledování (včetně tvrzené nemožnosti dovolat se práva u státních orgánů), řešil Nejvyšší správní soud již ve více případech, kdy konstantně rozhoduje, že „[t]*vrzené obavy z vyhrožování ze strany soukromých osob a případně i z jejich násilného jednání, třeba i odůvodněné, by se mohly stát důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by státní orgány země původu takové ohrožení podporovaly, tolerovaly, organizovaly, záměrně trpěly, nezajistily účinnou ochranu apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té které země však ještě nečiní z takového ohrožení „pronásledování", a tedy ani azylový důvod.*" (usnesení ze dne 31. 7. 2008, č. j. 7 Azs 43/2008 – 47, nebo i rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48).

[9.] Spatřuje-li stěžovatel vadu řízení v tom, že nebyl proveden důkaz zprávou o možnosti ochrany, resp. bezpečnostní situaci v zemi původu, soud uvádí, že pokud by se tato námitka ukázala relevantní, mohlo by to vést k naplnění „čtvrtého" důvodu přijatelnosti kasační stížnosti, tj. k případu tzv. opomenutého důkazu, pokud by toto pochybení mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. V nyní projednávaném případě však tomu tak zjevně není. Pokud dle stěžovatele nezkoumal žalovaný jeho možnost obrátit se v zemi původu na státní orgány se žádostí o pomoc, je zapotřebí poukázat na to, že stěžovatel neuvedl v řízení o udělení mezinárodní ochrany žádné azylově relevantní důvody, a proto žalovaný jeho žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou, aniž by se přitom musel detailně zabývat situací v zemi jeho původu. Při posouzení žádosti stěžovatele z hlediska podmínek pro udělení doplňkové ochrany se žalovaný situací na Ukrajině zabýval, dospěl při tom k závěru, že stěžovateli v případě návratu do země původu vážná újma nehrozí. Že tento závěr žalovaný učinil na základě poznatků z úřední činnosti nemůže založit přijatelnost kasační stížnosti za situace, kdy stěžovatel jak ve správním řízení, tak v řízení před soudem nepředložil důkazní prostředek svědčící o opaku. „[P]*oskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů*" (viz rozsudek ze dne 31. 3. 2005, č. j. 5 Azs 268/2004 – 75). Pokud správní orgán a soud dospěly k závěru, že v daném případě nejsou splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, nelze jejich postupu nic vytknout. Odkaz na rozsudek zdejšího soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57 není příléhavý, neboť správní orgán ani soud o věrohodnosti stěžovatelovy výpovědi nepochybovaly, nýbrž důvody stěžovatelem uváděné nepovažovaly za dostatečné.

[10.] Nejvyšší správní soud konstatuje, že otázkou humanitárního azylu se ve svojí dřívější judikatuře rovněž zabýval dostatečně, a ani tato stížnostní námitka proto nemůže založit přijatelnost kasační stížnosti. Z judikatury např. plyne, že v případě tvrzené nemoci se musí jednat o tak závažné onemocnění, které dosahuje – v případě návratu do státu původu, neschopného zajistit odpovídající zdravotní péči – intenzitu mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení (rozsudek ze dne 23. 9. 2009, č. j. 1 Azs 43/2009 - 66), resp. musí se jednat o přímé ohrožení života (rozsudek ze dne 27. 11. 2003, č. j. 4 Azs

pokračování
27/2003 - 55). Takovéto závažnost zdravotní potíže stěžovatele ani podle jejích vlastních tvrzení zjevně nedosahují (viz bod [3.] na konci).

[11.] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny posuzované námitky podávané v kasační stížnosti, a její přijatelnost soud neshledal ani v tvrzeném porušení procesního práva. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

[12.] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 3, § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

[13.] Stěžovateli byla pro toto řízení před soudem ustanovena soudem zástupkyní advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Výše odměny advokátky byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů, a to za dva úkony právní služby spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a v doplnění kasační stížnosti, a náhradě hotových výdajů, tedy ve výši 2 x 3.100 Kč a 2 x 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. b) a d), § 13 odst. 3 citované vyhlášky], celkem 6.800 Kč. Ustanovené advokátce se tedy přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 6.800 Kč. Tato částka bude zástupkyni stěžovatele vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. prosince 2013

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu